

Sygn. akt IV U 911/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 kwietnia 2018r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Katarzyna Antoniak

Protokolant	st. sekr. sądowy Marta Żuk
-------------	----------------------------

po rozpoznaniu w dniu 19 kwietnia 2018r. w Siedlcach na rozprawie

odwołania E. B.

od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

z dnia 19 października 2017 r. (Nr (...))

w sprawie E. B.

przeciwko Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

o prawo do emerytury rolniczej

I. zmienia zaskarżoną decyzję i ustala prawo E. B. do emerytury rolniczej od 1 października 2017 roku;

II. zasądza od Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego na rzecz E. B. kwotę 180 (sto osiemdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt: IV U 911/17 **UZASADNIENIE**

Decyzją z 19 października 2017r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, działając na podstawie art.19 ust.1 i 2 oraz art.20 ust.1, 2 i 3 ustawy z 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników odmówił E. B. prawa do emerytury rolniczej wskazując, że udowodniony przez nią okres podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników wynosi 22 lata, 9 miesięcy i 20 dni zamiast wymaganych co najmniej 25 lat. Organ rentowy wskazał, że do okresu wymaganego do emerytury nie zaliczył okresów pracy ubezpieczonej w gospodarstwie rolnym rodziców oraz teściów od 19 czerwca 1976r. do 31 grudnia 1982r., gdyż nie była u nich zameldowana, a także okresu od 1 stycznia 1983r. do 10 stycznia 1988r., gdyż za ten okres nie zostały opłacone za ubezpieczoną składki na ubezpieczenie społeczne rolników (decyzja z 19 października 2017r. k.31 akt emerytalnych).

Odwołanie od w/w decyzji złożyła E. B. wnosząc o jej zmianę i ustalenie, że przysługuje jej prawo do emerytury rolniczej. W uzasadnieniu stanowiska wskazała, że do okresu wymaganego do nabycia emerytury należy zaliczyć okres jej pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od 19 czerwca 1976r. do 7 grudnia 1978r. Wyjaśniła, że gospodarstwo rodziców mieściło się w miejscowości P., a miejsce jej zameldowania było w miejscowości Z. gmina H.. Jednakże codziennie po szkole wracała do domu rodzinnego i pracowała w gospodarstwie rodziców (odwołanie k.1 akt sprawy).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie powołując się na przepisy prawa i uzasadnienie zawarte w zaskarżonej decyzji (odpowieź organu rentowego na odwołanie k.4-5 akt sprawy).

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczona E. B. urodziła się w dniu (...) w miejscowości P. gmina S.. Miejscowość ta na mocy reformy administracyjnej obowiązującej od 1 stycznia 1975r. do 31 grudnia 1998r. znajdowała się na terenie ówczesnego województwa (...). Rodzice ubezpieczonej K. i S. małż. M. od lat 60-tych XX wieku byli posiadaczami gospodarstwa rolnego położonego na terenie wsi P. o powierzchni 11,71 ha, a następnie stali się jego właścicielami (formalnie akt własności ziemi został wydany na matkę ubezpieczonej K. M.) - w trybie ustawy z 26 października 1971r. o uregulowaniu własności gospodarstw rolnych (zaświadczenie Starosty M. k.14 akt emerytalnych). Rodzice ubezpieczonej utrzymywali się z uprawy przedmiotowego gospodarstwa. Na posiadanych gruntach uprawiane było zboże – owies, żyto, pszenica, ziemniaki, warzywo. Hodowali krowy – średnio 11 sztuk, trzodę chlewną – średnio 20-30 sztuk, owce oraz drób, posiadali również konia do prac polowych. Ubezpieczona od urodzenia mieszkała z rodzicami na terenie powyższego gospodarstwa i była w nim zameldowana do 18 czerwca 1976r. (zaświadczenie o zameldowaniu z 1 września 2017r. k.15 akt emerytalnych). Po ukończeniu szkoły podstawowej w 1972r., ubezpieczona kontynuowała naukę w Liceum Ogólnokształcącym w S., oddalonym od miejsca zamieszkania o około 10 km. W dniu 9 marca 1973r. ubezpieczona ukończyła 16. rok życia. Ucząc się w w/w liceum ubezpieczona mieszkała w domu rodziców i codziennie dojeżdżała do szkoły, a następnie po zajęciach wracała do domu rodzinnego i pracowała w gospodarstwie rolnym rodziców. Powyższe Liceum ubezpieczona ukończyła w dniu 2 czerwca 1976r. pomyślnie zdanym egzaminem dojrzałości (świadcstwo dojrzałości Liceum Ogólnokształcącego w S. z 2 czerwca 1976r. k.3 akt emerytalnych). Po ukończeniu liceum, od 18 czerwca 1976r. ubezpieczona przemeldowała się z miejsca zamieszkania u rodziców – w P., do miejsce zamieszkania swojej ciotki ze strony ojca - A. P. w miejscowości (...), gmina H. (zaświadczenie o zameldowaniu z 22 sierpnia 2017r. k.16 akt emerytalnych). Miejscowość Z. jest oddalona od wsi P., gdzie znajdował się dom rodzinny ubezpieczonej, o 5 km. Zmiana miejsca meldunku przez ubezpieczoną była podyktowana zamiarem podjęcia przez ubezpieczoną – po liceum – pracy na terenie W. i podjęcie takiej pracy miało ułatwić ubezpieczonej zameldowanie na terenie ówczesnego województwa (...), w skład którego wchodziła gmina H. i wieś Z.. Faktycznie jednak ubezpieczona nadal mieszkała z rodzicami w P. (na terenie ówczesnego województwa (...)) i stale - codziennie pracowała w gospodarstwie rolnym rodziców. Z uwagi na pogorszenie stanu zdrowia matki ubezpieczonej związane z tzw. chorobami kobiecymi, ubezpieczona nie podjęła zatrudnienia ani w 1976r., ani w 1977r. Pierwszą pracę zawodową podjęła dopiero w dniu 8 grudnia 1978r. w (...) w W. Oddział Ś. (świadcstwo pracy z 2 marca 1979r. k.20 akt sprawy). Do tego czasu, tj. do 7 grudnia 1978r. ubezpieczona zamieszkiwała z rodzicami i stale pracowała w gospodarstwie rolnym. Ubezpieczona wykonywała wszystkie prace związane z obrządkiem zwierząt ,tj. dojenie krów, przygotowywanie paszy dla zwierząt, karmienie zwierząt oraz pracowała w polu – przy sianokosach, żniwach, wykopkach, młócce. Prace te wykonywała systematycznie przez cały dzień. Obok ubezpieczonej w rozpatrywanym okresie w gospodarstwie rolnym pracował jej ojciec. Ubezpieczona ma jednego, o 4 lata starszego brata, który w tym okresie pracował zawodowo w Zakładach (...) w W. i przez większość dnia przebywał poza domem rodzinnym, wracał do niego około godziny 18 (zeznania świadków: J. L. i W. K. k.22-22v akt sprawy oraz zeznania ubezpieczonej k.21v-22 akt sprawy).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie E. B. podlegało uwzględnieniu.

Zgodnie z art.19 ust.1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U. z 2017r., poz.2336 ze zm.) - w brzmieniu obowiązującym od 1 października 2017r. emerytura rolnicza przysługuje ubezpieczonemu, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny 60 lat – w przypadku kobiet,
- 2) podlegał ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez okres co najmniej 25 lat, z uwzględnieniem art.20.

Z kolei przepis art.20 ust.1-3 ustawy stanowi, że do okresów ubezpieczenia wymaganych zgodnie z art.19 ust.1 pkt 2 w przypadku osób urodzonych po dniu 31 grudnia 1948r. zalicza się okresy:

- 1) podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników indywidualnych i członków ich rodzin w latach 1983-1990r.
- 2) prowadzenia gospodarstwa rolnego lub pracy w gospodarstwie rolnym, po ukończeniu 16. roku życia, przed dniem 1 stycznia 1983r.

W sprawie bezsporne jest, że w dacie wystąpienia z wnioskiem o emeryturę ubezpieczona ukończyła 60. rok życia (w dniu 9 marca 2017r.). W sprawie sporne było natomiast to, czy ubezpieczona legitymuje się co najmniej 25-letnim okresem ubezpieczenia emerytalno-rentowego. W oparciu o przedłożone przez ubezpieczoną dokumenty organ rentowy ustalił, że wykazany przez nią okres ubezpieczenia wynosi 22 lata, 9 miesięcy i 20 dni i składa się na niego okres pracy ubezpieczonej w gospodarstwie rolnym rodziców od ukończenia 16. roku życia ,tj. od 9 marca 1973r. do 18 czerwca 1976r. ,tj. do chwili wymeldowania się ze wsi P., co stanowi 3 lata, 3 miesiące i 9 dni oraz okres podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników od 1 kwietnia 1998r. do 11 października 2017r., co stanowi 19 lat, 6 miesięcy i 11 dni (vide: raport ustalenia uprawnień do świadczenia k.30 akt emerytalnych oraz zaświadczenie o podleganiu ubezpieczeniu społecznemu rolników k.3 akt emerytalnych). W złożonym odwołaniu oraz w toku niniejszego procesu ubezpieczona wskazywała, że do okresu ubezpieczenia wymaganego do nabycia emerytury zaliczyć należy również pozostały okres jej pracy w gospodarstwie rolnym rodziców ,tj. od 19 czerwca 1976r. do 7 grudnia 1978r. (od 8 grudnia 1978r. ubezpieczona podjęła pierwszą pracę zawodową w W.), a zatem w wymiarze 2 lat, 5 miesięcy i 29 dni. Organ rentowy odmawiając ubezpieczonej uwzględnienia tego okresu wskazał na brak zameldowania ubezpieczonej w miejscu zamieszkania rodziców i położenia gospodarstwa rolnego ,tj. we wsi P.. Analizując zgromadzony w sprawie materiał dowodowy Sąd doszedł do przekonania, że stanowisko organu rentowego nie uwzględnia całości okoliczności sprawy. Nie ulega bowiem wątpliwości, że miejsce zameldowania nie przesądza automatycznie o miejscu zamieszkania, dlatego każdorazowo badać należy całokształt okoliczności sprawy. I tak, z ustaleń Sądu opartych o wiarygodne zeznania ubezpieczonej oraz świadków, wynika że mimo, iż od 19 czerwca 1976r. ubezpieczona zmieniła adres zameldowania z P. na wieś Z., to faktycznie nadal zamieszkiwała w domu rodzinnym i do 7 grudnia 1978r. stale – codziennie pracowała w gospodarstwie rolnym rodziców. W ocenie Sądu wiarygodne jest twierdzenie ubezpieczonej, że zmiana adresu zameldowania miała jej ułatwić uzyskanie pracy w W., a do tego potrzebne było wówczas (połowa lat 70-tych ubiegłego wieku) zameldowanie na terenie województwa (...). W ocenie Sądu nie ma innych racjonalnych przesłanek, dla których ubezpieczona - wówczas panna – miałaby nie mieszkać z rodzicami w P., a z ciotką w odległej o 5 km od domu rodzinnego wsi Z.. W ocenie Sądu nie może być wątpliwości, że we wskazanym okresie istniało zapotrzebowanie na pracę ubezpieczonej w gospodarstwie rolnym rodziców i praca ta miała istotne znaczenie dla prawidłowego funkcjonowania tego gospodarstwa. Należy przypomnieć, że gospodarstwo rolne rodziców ubezpieczonej było duże – o powierzchni ponad 11 ha i prowadzona w nim była zarówno uprawa roślinna, jak i hodowla zwierząt, przy czym ilość sztuk bydła i trzody chlewnej przekraczała odpowiednio 10 i 20 sztuk, a utrzymanie takiego inwentarza z pewnością wymagało dużego nakładu pracy i czasu.

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd stwierdził, że do okresu wymaganego do nabycia emerytury zaliczyć należy okres pracy ubezpieczonej w gospodarstwie rolnym rodziców od 19 czerwca 1976r. do 7 grudnia 1978r. Okres ten (w wymiarze 2 lata, 5 miesięcy i 29 dni), dodany do okresu uwzględnionego przez organ rentowy powoduje, że na dzień 1 października 2017r. ubezpieczona legitymuje ponad 25-letnim okresem ubezpieczenia. Mając to na uwadze na podstawie art.477¹⁴§2 kpc Sąd zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił, że E. B. przysługuje prawo do emerytury rolniczej od 1 października 2017r. ,tj. od miesiąca, w którym ubezpieczona mając ukończony 60. rok życia mogła nabyć prawo do tego świadczenia wg znowelizowanego przepisu art.19 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników.

O kosztach procesu Sąd orzekł zgodnie z wynikiem sprawy – na podstawie art.98§1 i 3 kpc w zw. z art.99 kpc i w zw. z §9 ust.2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015r., poz.1804 ze zm.).